

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1983

Nr 57

Nr 57.

LANDSKAPSLAG

om studieledighet.

Föredragen för Republikens president den 21 oktober 1983.

Utfärdad i Mariehamn den 28 oktober 1983.

I enlighet med landstingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap.

Lagens syfte och tillämpningsområde.

1 §.

Syftet med denna lag är att genom införande av rätt till studieledighet förbättra utbildnings- och studiemöjligheterna för den i arbetslivet verksamma befolkningen.

2 §.

Med studieledighet avses i denna lag tid under vilken arbetstagare för studier är befriad från fullgörandet av de uppgifter som hör till arbetet.

Med arbetstagare avses i denna lag person i privaträttslig eller offentligrättslig anställning. För personer i offentligrättslig anställning hos staten gäller särskilda bestämmelser.

Till tiden för studieledighet räknas inte den tid när arbetstagare erhåller utbildning som arbetsgivaren erbjuder. Som studieledighet räknas inte heller ledighet för utbildning som enligt överenskommelse i kollektivavtal jämställs med arbete samt ledighet för lagstadgad utbildning. Om arbetstagaren skriftligen samtycker härtill skall dock här nämnd ledighet räknas som studieledighet.

3 §.

Vad i denna lag stadgas om studieledighet gäller i tillämpliga delar även den tid som lantbru-

kare eller annan som utför arbete för egen räkning använder för motsvarande studier eller utbildning.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på anställningsförhållanden enligt landskapslagen om läroavtal (12/69), på anställning för arbetstagare som under pågående studier genomför övervakad arbetspraktik eller på studerande som är anställda.

2 kap.

Rätt till studieledighet.

4 §.

Arbetstagare som oavbrutet under minst ett år varit anställd i huvudsyssla hos samma arbetsgivare har rätt till sammanlagt högst nio månaders studieledighet under en period som omfattar tre år.

5 §.

Till studieledighet berättigar:

1) studier på grundskole- och gymnasienivå samt kompletterande studier i folkhögskola och folkakademi;

2) deltagande i yrkesinriktad undervisning och fortbildning, om undervisningen eller fortbildningen anordnas vid yrkesläroanstalt, folkhögskola, folkakademi, kurs- eller utbildningscentrum, sommaruniversitet eller högskola, samt

¹⁾ Ls framst. nr 32/1982—83
Ku. bet. nr 9/1982—83
Stu. bet. nr 34/1982—83

3) deltagande i fackföreningsutbildning, om så överenskommits i kollektivavtal.

Landskapsstyrelsen kan besluta att även annan än i 1 mom. avsedd utbildning skall berättiga till studieledighet.

6 §.

Vid bestämmande av andra ekonomiska förmåner än lön jämföras, på sätt som överenskomms genom kollektivavtal, studieledighet med arbetstid när fråga är om förmåner som fastställs på basen av anställningen och vilka inte är lagstadgade.

Om semester- och pensionsförmåner som bestäms på basen av studieledighet finns särskilda bestämmelser.

3 kap.

Ansökan om studieledighet.

7 §.

Ansökan om studieledighet för längre tid än fem arbetsdagar skall vara skriftlig och inlämnas till arbetsgivaren minst 60 dagar innan den planerade ledigheten inleds.

Ansökan om studieledighet för högst fem arbetsdagar skall muntligen eller skriftligen framställas till arbetsgivaren minst 30 dagar innan den planerade ledigheten inleds.

8 §.

Av ansökan om studieledighet skall framgå:

- 1) den tidpunkt när studierna och studieledigheten börjar och slutar;
- 2) arten av och målet för studierna;
- 3) om studierna har samband med studier under tidigare studieledighet; samt
- 4) namnet på läroinrättningen eller anordnaren av utbildningen.

4 kap.

Fastställande av studieledighet.

9 §.

Söks studieledighet för längre tid än fem arbetsdagar, skall arbetsgivaren senast 30 dagar efter utgången av den i 7 § avsedda ansöknings tiden lämna skriftligt meddelande om sitt avgörande beträffande ansökan.

Söks studieledighet för högst fem arbetsdagar, skall arbetsgivaren senast två veckor innan studierna inleds lämna meddelande om sitt avgörande beträffande ansökan.

10 §.

Arbetsgivare har rätt att uppskjuta arbetstagares studieledighet med längst sex månader om tiden för den planerade ledigheten medför olägenhet för arbetsgivarens verksamhet. Anordnas den i ansökan avsedda utbildningen med längre mellanrum än sex månader, får studieledigheten uppskjutas längst till följande utbildningstillfälle.

Har mindre än sex månader förflutit från den tidpunkt då arbetstagaren senast åtnjöt studieledighet och är det inte fråga om slutförande av studier som inlemts under den tidigare studieledigheten, får arbetsgivaren uppskjuta ledigheten på i 1 mom. angivet sätt.

Har arbetsgivaren regelbundet minst fem anställda, får studieledigheten på i 1 mom. nämnda grunder uppskjutas högst två gånger i följd.

11 §.

Önskar flera arbetstagare studieledighet samtidigt och medför detta olägenhet för arbetsgivarens verksamhet skall de som inlämnat ansökan för att erhålla yrkesutbildning eller för att fullgöra grundskolans lärokurs ges företräde. Om ordningsföljden inte kan avgöras på denna grund skall företräde ges åt dem inom respektive personalgrupp som har minst utbildning. Innan beslut fattas skall arbetsgivare förhandla i ärendet med arbetstagarnas förtroendemän. Härvid skall iaktas vad i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om samarbete inom företag (49/80) är stadgat om förfarandet vid förhandlingar i fackliga frågor.

I företag med mindre än femton anställda är arbetsgivaren inte skyldig att bevilja fler än en anställd åt gången studieledighet.

5 kap.

Avbrytande av studieledighet.

12 §.

Arbetstagare som avbryter sina studier har rätt att återgå till arbetet om studieledigheten omfattar längre tid än 50 dagar.

Önskar arbetstagare avbryta studieledigheten, skall han skriftligen meddela arbetsgivaren därom minst tre veckor innan han återvänder till arbetet. Arbetsgivaren kan framskjuta tidpunkten för arbetstagarens återgång till arbetet med högst en månad från den tidpunkt då han erhöll meddelandet.

Är arbetstagare under studieledigheten oförmögen till arbete på grund av sjukdom, förlossning eller olycksfall och föreligger hindret längre tid än sju på varandra följande dagar, skall den del av tiden som överstiger sju dagar inte räknas som studieledighet, under förutsättning att arbetstagaren så snart det är möjligt anhåller härom. Arbetstagaren skall på arbetsgivarens begäran lämna utredning om sin arbetsförmåga. Utan hinder av vad i 10 § 2 mom. är stadgat har arbetstagaren efter ansökan rätt att senare ta ut på detta sätt avbruten studieledighet.

Har avtal om anställande av vikarie för tiden för studieledighet ingåtts, är arbetsgivaren inte skyldig att låta den arbetstagare som ansökt om studieledighet återgå till arbetet under den tid då vikariens arbetsavtal enligt lag eller kollektivavtal skall vara i kraft.

6 kap.

Särskilda bestämmelser.

13 §.

Arbetsavtal får inte uppsägas eller hävas på grund av att arbetstagaren har ansökt om studieledighet eller varit ledig för studier.

Vad i 1 mom. angivits om uppsägning och hävande av arbetsavtal skall i tillämpliga delar iakttas även beträffande avbrytande av annat anställningsförhållande.

14 §.

Arbetstagare som åtnjutit studieledighet skall på begäran av arbetsgivaren förete intyg från ifrågavarande läroinrättning över att ledigheten använts på godtagbart sätt.

Mariehamn den 13 juni 1983.

Om arbetstagaren inte kan uppvisa i 1 mom. nämnt intyg har arbetsgivaren rätt att förvägra honom studieledighet under de följande två åren. Arbetstagaren förlorar dessutom de i 6 § avsedda rättigheter som han har intjänat under studieledigheten.

15 §.

Genom kollektivavtal kan avvikelser göras från bestämmelserna i 4—12 §§.

16 §.

Den som bryter mot bestämmelserna i 4, 10, 12 eller 13 §§ skall dömas till böter för brott mot bestämmelserna i landskapslagen om studieledighet.

Åtal för gärning som enligt 1 mom. är straffbar skall av allmän åklagare väckas endast om målsägaren har anmält brottet till åtal.

17 §.

Det åligger arbetsförmedlingsbyrån och se-mesternämnden att biträda vid ordnandet av vikariehjälp som erfordras för denna lags verkställighet.

18 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

19 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

OLOF JANSSON
talman

Karl-Gunnar Fagerholm
vicetalman

Roger Jansson
vicetalman

